

МУЛЬТИМЕДІЙНА ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМА ДЛЯ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ 8 КЛАСУ

Шарова Тетяна,

доктор філологічних наук, професор,
завідувач сектору відділу роботи з обдарованою молоддю
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»,
Київ, Україна,

✉ tanya_sharova@ukr.net

Кремінський Борис,

доктор педагогічних наук, доцент
начальник відділу роботи з обдарованою молоддю
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»,
Київ, Україна,

✉ b_kreminskyi@ukr.net

Мистюк Світлана,

завідувач сектору відділу роботи з обдарованою молоддю
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»,
Київ, Україна,

✉ obdarovani.iitzo@ukr.net

На сучасному етапі розвитку українського суспільства відбувається процес активного впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітню діяльність вищої та середньої школи. У цих умовах важливими завданнями науковців та освітян є пошук нових методик та засобів підвищення якості освіти. При цьому необхідно дотримуватися таких вимог, як застосування цифрових технологій, забезпечення принципу відкритої освіти та компетентнісного підходу, вироблення якісного освітнього контенту в умовах інформаційного суспільства.

Сучасні аспекти інформатизації освіти в Україні представлені в наукових роботах В. Бикова, О. Пінчук, О. Спіріна. Одним із завдань інформатизації освіти є розробка та впровадження електронних освітніх ресурсів, зокрема електронних підручників, електронних навчально-методичних комплексів (Биков, 2017, с. 191–198), де здобувачі освіти мають можливість використовувати якісний контент відповідно до чинних програм, затверджених МОН України. Аналіз електронних підручників для закладів освіти подано в працях І. Воротникової та І. Лапшиної. Дослідники наголошують на

тому, що використання електронних ресурсів дозволить реалізувати диференційований та індивідуальний підхід у навчанні, особливо, коли йдеться про обдаровану молодь (Лапшина, 2012, с. 91–96); забезпечити багатокористувацький режим роботи (Воротникова, 2019, с. 23–39). Досить важливим є той факт, аби учні мали можливість входу на онлайн ресурс у будь-який час, незалежно від місця перебування. Зазначені електронні ресурси можна використовувати під час самостійної роботи, в аудиторії або саморозвитку.

В Україні провадження освітньої діяльності базується на традиційному навчанні в закладах загальної середньої освіти, професійно-технічних закладах освіти, закладах вищої освіти. Сучасні виклики змусили освітян активно використовувати різні форми навчання з використанням ІКТ, зокрема дистанційне та змішане навчання (Sharov, 2021, р. 295–305). Водночас, питання дистанційного навчання в умовах повномасштабного вторгнення Росії в Україну, особливо на окупованих територіях, є актуальним для всіх ланок освіти (Кремінський, 2017, с. 148–151).

Забезпечення дистанційного освітнього процесу з історії української літератури у закладах загальної середньої освіти відбувається за рахунок використання системи дистанційного навчання Google Classroom. Додатково, для учнів 8 класів загальноосвітніх закладів нами було розроблено мультимедійну онлайн-платформу з української літератури, що дозволяє краще опанувати навчальним матеріалом та підготуватися до уроків. До прикладу взято підручник з української літератури О. Авраменка (Авраменко, 2019).

Мультимедійна онлайн-платформа з української літератури призначена для: підтримки дистанційного та змішаного навчання української літератури здобувачів освіти; взаємодії із учнями у період воєнного та після воєнного стану в онлайн-режимі; постійної дієвої співпраці між учнями, вчителями, батьками; адаптації здобувачів освіти до умов інформаційного суспільства, формування в них «м'яких» навичок; залучення учасників освітнього процесу до комунікаційних процесів під час навчання в Україні та за її межами. Також цей ресурс буде доречний обдарованій молоді, яка додатково цікавиться аспектами теорії літератури та історією літератури.

Мультимедійна онлайн-платформа з української літератури для здобувачів освіти 8 класу містить якісний освітній контент, що відповідає навчальній програмі та зібраний в одному місці, що суттєво мотивує учня до навчання. З допомогою даного електронного ресурсу здобувачі освіти 8 класу можуть прослухати аудіо текст, переглянути ілюстрації в презентації з поданим аналізом твору, що вивчається, переглянути відеоматеріали. У змістовій частині підручника з української літератури представлені усі розділи та письменики, відповідно до друкованого примірника та навчальної програми, затвердженої МОН України. Структурно основна частина мультимедійної онлайн-платформи представлена на рис. 1.

Вчитель та здобувачі освіти під час дистанційного навчання можуть використовувати поданий ресурс тоді, коли читають вголос тексти для обов'язкового вивчення, демонструючи при цьому екран та швидко вказуючи місце (виділивши його), з якого треба починати читання. Використовуючи онлайн-платформу вчитель може подавати

аналіз твору, а здобувачі освіти, фіксувати у зошитах основні моменти поетики твору, що вивчається.

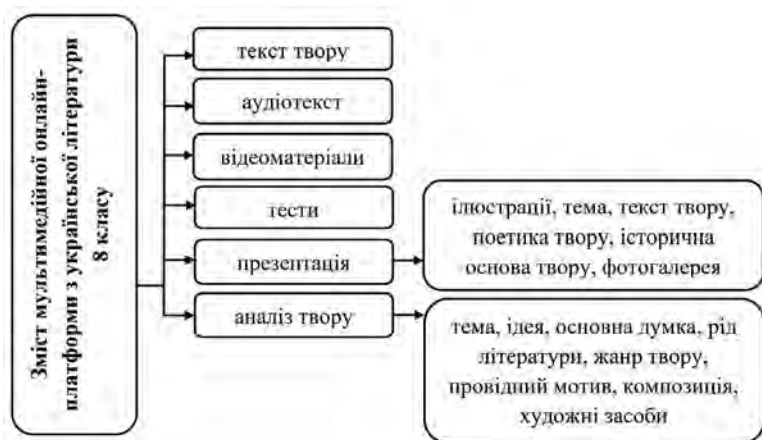

Рис. 1. Зміст мультимедійної онлайн-платформи з української літератури для учнів 8 класу

Перевагою мультимедійної онлайн-платформи з української літератури для здобувачів освіти 8 класу є те, що учні мають доступ до додаткових матеріалів. Використовувати подані в цій рубриці матеріали можна у будь-який час, наприклад, літературознавчий словник під час вивчення термінів з теорії літератури, а літературу для додаткового читання у момент вивчення творчості українських письменників. Особливо корисними вони будуть для здобувачів освіти, які цікавляться філологією, інтелектуально обдарованій молоді, що має хист до гуманітарного циклу дисциплін. Рубрика додаткових матеріалів мультимедійної онлайн-платформи представлена на рис. 2:

Рис. 2. Додаткові матеріали мультимедійної онлайн-платформи з української літератури

Мультимедійна онлайн-платформа з української літератури для здобувачів освіти 8 класу передбачає багатокористувацький інтерфейс: вчитель, учень, адміністратор. Кожен із користувачів має можливість виконувати на ресурсі свій функціонал.

Так, наприклад, учні можуть переглядати зміст підручника, завантажувати матеріали, проходити тестування та бачити результат тестового контролю. Активізувати режим користувача можуть особи, які зареєстровані в навчальній системі та мають відповідні доступи. За реєстрацію користувачів відповідає адміністратор (Шаров, 2021, с. 159–165).

Отже, використання мультимедійної онлайн-платформи здобувачами освіти суттєво мотивує їх до вивчення навчального предмету. Працюючи з друкованим варіантом книги, відвідуючи онлайн-зустрічі з вчителем, опрацьовуючи навчальний матеріал самостійно на онлайн-платформі (аудіо, відео, тести, аналіз творів), можна глибоко вивчити літературу та набуті знання використовувати у практичній діяльності.

Список використаних джерел

- Авраменко, О. (2019). *Українська література: підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів*. Грамота.
- Биков, В. Ю., Спирін, О. М., & Пінчук, О. П. (2017). Проблеми та завдання сучасного етапу інформатизації освіти. *Наукове забезпечення розвитку освіти в Україні: актуальні проблеми теорії і практики (до 25-річчя НАПН України)*, 191–198.
- Воротникова, І. П. (2019). Досвід використання е-підручників і електронних засобів навчального призначення в умовах цифровізації загальної середньої освіти України. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 3(71), 23–39.
- Кремінський, Б. Г. (2017). Дистанційне навчання як педагогічна технологія: переваги та недоліки. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки*, 146, 148–151.
- Лапшина, І. С. (2012). Електронний підручник як засіб управління самостійною роботою учня. *Вісник післядипломної освіти*, 7, 91–96.
- Шаров, С. В., Лубко, Д. В., & Шарова, Т. М. (2021). Особливості розробки електронного підручника з української літератури. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Технічні науки*, 32(71), 159–165.
- Sharov, S., Gladkykh, H., & Sharova, T. (2021). Blended learning: modern educational trend in Ukraine. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 1(105). 295–305.